

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיעֵ"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרִשְׁתַּי עוֹ

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶז עִם פְּרוּשׁ מִל וְנַחֲמָד לְמַעַן יִרְוֶץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחוּלַק ל- תַּתְק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים

ל"ב כְּרֻכִים שֶׁל ל' חֲלָקִים

כֶּרֶךְ ט"ז - חֲלָק י"א

קוֹנְטֵרְס 461

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כֻּל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כֹּל סִפְר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אוֹרִייתָא וִישְׂרָאֵל חַד הוּא"

יּוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תִּשְׁעֵ"א לַפ"ק - בַּעֲיִה"ק בֵּית שְׁמֹשׁ תּוֹכֵב"א

ומתגבר מספירה לספירה עד שמגיע לאימא ושם נשבר כחו, כי אדרבה מתעוררת התשובה לישראל. והוא סוד "לפני שבר גאון" (משלי טו, יח), ועל פן גם בריחת משה ורשב"י היו על ידי הגזרה, וכיון שבבריחה זאת נעשה ספר הזהר, הנה כבר ענין התבה קים ועומד לכל מי שיזדמן אליו, דהיינו: הנדבק בספר הזהר כבר מגיע ל"אימא" ויצא מן הסטרא אחרא, ואין צריך לו חבלי משיח, כמזכר ברעיא מהימנא פרשת נשא, בענין שהבאתי למעלה בתחלה. והנה, עם כל זה, לא נתגלה הזהר אלא בזמן הרבה אחרי העשותו, כי הלא הפעלה הזאת אינה צריכה להמצא אלא בזמנה, פרוש: שיברחו ישראל בסוד הזהר הזה, כי פעלתו אינו אלא בסוף יומיא בדרא דמלפא משיחא - בסוף הימים, בדורו של מלך המשיח. (אגרות רמח"ל אגרת ט"ו, רמח"ל לרב"ך).

והנה, בימינו אנו, זכינו שספר הזהר מצוי לכל אדם בכל קצוות תבל, וכפי הנראה שזו כונת הדברים, שפעלת ספר הזהר (שאמנם נתגלה בתקופה מאחרת יחסית לתקופת רשב"י) צריכה להמצא לכלל ישראל בסוף הימים, בדורו של משיח, כלומר בדורנו אנו, וכקריאת כל גדולי הדור את הצבור ללמוד בספר הזהר דוקא בתקופה זו. ואמרו רבותינו, ששנון שאדם יקציב לעצמו אפילו קריאה של דבר מועט בספר הזהר מדי יום, ובכך יוכל בעזרת השם לדבק בספר הזהר. ומלבד כחו של ספר הזהר לבטל את חבלי משיח עבור האדם הדבק בו, הרי ידוע שספר הזהר ממרק את נשמת האדם מכל דבר רע, והקריאה בו היא סגולה לכל הישועות וההצלחות. (אגרות רמח"ל אגרת ט"ו, רמח"ל לרב"ך).

ודרשו דורשי רשומות ... וגם מי שאינו מבין, נרמז לו, דאף על גב שאדם הוא כבהמה ואינו יודע לקרות, עם כל זה משמא יכפלו לו שכרו. ויש רמז בפסוק (תהלים לו ז) 'אדם ובהמה תושיע הו"ה', דתבות 'תושיע הו"ה' עם התבות ושתי כוללים של תבות יעלו כמספר תבות 'זה"ר תקוני"ם' בדקדוק צ"ח. (הקדמת המוציאים לאור ספר התקונים דפוס ליוורנו)

ואמרו חז"ל במשנה מסכת סנהדרין (פרק י' משנה א') כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר (ישעיה ס) ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח גיחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד בן יי בוא ו"ן בן יי ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואות...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

מטעי מעשה ידי להתפאר. "חל"ק" ראשי תבות "חזוק למוד קבלה",
 ללמדנו שלכל ישראל יש חלק בזהר הקדוש, ועוד, שעל ידי למוד הקבלה –
 ספר הזהר הקדוש יזכו לעולם הבא, [ראה לעיל] ועוד "חלק" גימטריה
 "צמח" דעל ידי זה נזכה ל"את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", וקרנו תרום
 "בישועתך" - בישועתך – גימטריה [עם האותיות] "תש"ע גאולה". ולפי זה
 מובן מה שכתב מורנו רבי חיים ויטאל זי"ע, דכל חלקו בעולם הבא תלוי
 בלמוד זה, ועוד כתב הרמ"ז (רבי משה זכותא) דאם אינו לומד בזהר הקדוש
 יכסיפו לו בעולם הבא, יעין שם,

נשאר לנו איפה לברככם, הוסיפו לעשות חיל להרבות חילים
לקודשא בריך היא ואורייתא, ויהי הברכה במעשי ידיכם עד אשר תשלם
 כל המלאכה, להביא את העולם לשלמותו האמתית, ויהי שם ה' שלם
 והכסא שלם ותכון מלכותו לעד בביאת מלכנו ומשיחנו במהרה בימינו אמן.
 וכדאי הוא רשב"י, התנא האלקי זכותו וגן עלינו אמן, לפטר את כל העולם
 כלו מן הדין ולקרב את הגאולה, ועינינו תחזינה בהגלות נגלות אור השם
 ומלאה הארץ דעה את השם בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

שלום יהודה גראס

אבדק"ק עטרת ישעיה האלמין בית שמש

שִׁיבָא אֵלֵיהּ וַיִּפְרְדּוּ מִשָּׁם. כָּף אֲשֶׁם תְּלוּי הוּא אַחוּז בְּשִׁנְיָהּ עַד שְׁנוֹתָנִים לוֹ אֵת מְזוּנֹו, הַשְּׁחַד שְׁלוֹ, וַיִּפְרַד מִשָּׁם, וּמִתְקַרְבִּים הָאִיבָרִים שֶׁל הַכֶּלֶה זֶה לָזֶה. שְׁכָף הוּא אֲשֶׁם וַחֲטָאָת, כְּמוֹ סִרְכוֹת שְׁאַחוּזוֹת בְּרֵאָה, וְלֹא מְנִיחִים אוֹתָם לְפָרַח לְעֹלוֹת כָּל־פִּי מַעֲלָה לְנֹשֵׁב בְּרוּחַ הַקִּדְשָׁא.

הַשָּׂה הוּא לְעוֹלָה, שְׁכָתוּב (בראשית כב) וַאֲיִה הַשָּׂה לְעֹלָה. וַנֶּאֱמַר בּוֹ שֶׁהַ תְּמִים זָכַר. זֶהוּ שְׁכָתוּב אִישׁ תְּמִים. וְהָרִי צָרִיף לְשָׂאֵל, שְׁהָרִי שֶׁהוּא הוּא לְיָמִין, וְהַשְּׁעִיר הוּא לְשְׂמָאל, שְׁהֵינּוּ שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֲטָאָת. וְיֵשׁ שְׁעִיר וְיֵשׁ שְׁעִיר. שְׁעִיר אֶחָד לְה', וְשְׁעִיר אֶחָד לְעֹזָזֹל. וְהֵינּוּ שְׁכָתוּב (ויקרא טו) וַנִּתֵּן אֶהָרֶן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לְה' וְגּוֹרֵל אֶחָד לְעֹזָזֹל.

וּבְאוֹתוֹ שְׁעִיר נֶאֱמַר בְּעֵשׂוֹ (בראשית כז) אִישׁ שְׁעִיר. וְזֶה הַכְּבֵד שְׁנוּטֵל אֵת כָּל אוֹתָם הַשְּׁמָרִים שֶׁל הַדָּם - (שמשם) שְׁחִין אֲבַעְבוּעוֹת פּוֹרְחוֹת, סִפְחוֹת, וְכָל מִינֵי צָרַעַת. וְהֵינּוּ שְׁכָתוּב (ויקרא טו) וַנִּשְׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֵת כָּל עוֹנָתָם אֶל אֶרֶץ גִּזְרָה. וְהֵם עוֹנוֹת תָּם, שֶׁהוּא הַלֵּב, וְאֵז נִפְרַד מִלְּהַתְעַרֵּב בְּלֵב, וְאֵז מִתְבַּשֵּׂם, וְהוּא כְּבֵד בְּחֲטָאִים הַלְלוּ וְלֹא קָל לְעֹלוֹת אֶל יַעֲקֹב אִישׁ תָּם. שְׁמַחוּ בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה שֶׁל הַיְשִׁיבוֹת, שְׁיִרְדּוּ עִם הַתַּנְאִים וְהָאֲמוֹרָאִים.

קָם אֶחָד מֵהֶם וַאֲמַר, רוּעָה הַנֶּאֱמָר, תֵּן לִי רְשׁוֹת לְשָׂאֵל, אַחַר שְׁזִכִּיתִי לְשִׁמְעַת דְּבָרִים נִכְבְּדִים אֵלַי מִפִּיד, שֶׁהַתּוֹרָה הַזֹּאת שִׁיִּצְאָתָא וְהָאֲמוֹרָאִים וְכָל חֲפְצֵיךָ לֹא יִשׁוּוּ בְּהָ, וְעַם כָּל זֶה הַלֵּכָה הִיא, וְלִלְמַד אֲנִי צָרִיף. בְּשְׁעִיר הַזֶּה לְעֹזָזֹל זֶה נֶאֱהָ, אֵף אֲשֶׁם תְּלוּי בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא? אֲמַר לוֹ, בְּרוּף אַתָּה בְּנִי, יִפֶּה שְׂאֵלְתָּ. אֵלָּא מַה הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי אַחוּזִים בּוֹ יָמִין וְשְׂמָאל, שֶׁהֵם

וְאִיהוּ תְלוּי בְּאֲמַצְעִיתָא. כְּגוֹן, הַכֵּל תְּלוּי עַד שְׁיִבָּא אֵלֵיהּוּ, וַיִּפְרִישׁ לָהּ מִתְמָן. הֵכִי אֲשֶׁם תְּלוּי, אִיהוּ אֶחָד בְּתַרְוּוּיָהּוּ, עַד דְּהִתְבִּין לִיהּ מְזוּנָא דִּילֵיהּ, שׁוֹחַד דִּילֵיהּ, וַיִּתְפַּרֵּשׁ מִתְמָן, וּמִתְקַרְבִּין אֶבְרִין דְּכֶלֶה דָּא לְדָא. דְּהֵכִי אִיהוּ אֲשֶׁם וַחֲטָאָת, כְּסִרְכוֹת דְּאַחִידִין בְּרֵאָה, וְלֹא מְנִיחִין לָהּ לְפָרְחָא לְסַלְקָא לְגַבֵּי עֵילָא, לְנֹשֵׁבָא בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא.

שָׂה אִיהוּ לְעוֹלָה, דְּכָתִיב, (בראשית כב) וַאֲיִה הַשָּׂה לְעוֹלָה. וְאֲתַמַּר בֵּיהּ (שמות יב) שָׂה תְמִים זָכַר, הִדָּא הוּא דְכָתִיב אִישׁ תְּמִים. וְהָא צָרִיף לְמִשְׂאֵל, דְּהָא שָׂה אִיהוּ לְיָמִינָא, שְׁעִיר אִיהוּ לְשְׂמָאלָא, דְּהֵינּוּ שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֲטָאָת, וְאִית שְׁעִיר, וְאִית שְׁעִיר. שְׁעִיר אֶחָד לְיָי, וְשְׁעִיר אֶחָד לְעֹזָזֹל. וְהֵינּוּ דְכָתִיב, (ויקרא טו) וַנִּתֵּן אֶהָרֶן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לְיָי וְגּוֹרֵל אֶחָד לְעֹזָזֹל.

וּבְהַהוּא שְׁעִיר, אַתְמַר בְּעֵשׂוֹ, (בראשית כז) אִישׁ שְׁעִיר. וְדָא כְּבֵד. דְּנִטִּיל כָּל אִינוּן שְׁמָרִים דְּדָם. (דְּמִתְמָן) שְׁחִין אֲבַעְבוּעוֹת פּוֹרְחוֹת, סִפְחוֹת, וְכָל מִינֵי צָרַעַת. וְהֵינּוּ דְכָתִיב, (ויקרא טו) וַנִּשְׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֵת כָּל עוֹנָתָם אֶל אֶרֶץ גִּזְרָה. וְאִינוּן עוֹנוֹת תָּם, דְּאִיהוּ לְבָא, וְכַדִּין אַתְפַּרֵּשׁ מִלְּעֵרְבָא בְּלָבָא, וְכַדִּין אַתְבָּסֵם, וְאִיהוּ כְּבֵד בְּאֵלִין חוֹבְבִין, וְלֹא קָל לְסַלְקָא לְגַבֵּי יַעֲקֹב אִישׁ תָּם. חֲדוּ מְאִירֵי מִתְנִיתִין דְּמִתְכִּתְאֵן, דְּקָא נַחֲתֵי עִם תַּנְאִין וְאֲמוֹרָאִין.

קָם חַד מְנִיֵּיהּוּ וַאֲמַר, רַעְיָא מְהֵימְנָא, הַב לִי רְשׁוֹ לְמִשְׂאֵל, בְּתַר דְּזִכְיָנָא לְמִשְׁמַע מְלִין נְקִירִין אֵלִין מִפּוּמְקָא, דְּאוּרִיִּיתָא דָּא דְנִפְקַת מִפּוּמְקָא (משלי ג) יִקְרָה הִיא מִפְנִינִים וְכָל חֲפְצֵיךָ לֹא יִשׁוּוּ בְּהָ, וְעַל כָּל דָּא הַלֵּכָה הִיא וְלִלְמוֹד אֲנִי צָרִיף. הָא שְׁעִיר דְּעֹזָזֹל שְׁפִיר, אֲשֶׁם תְּלוּי בְּאֵן אַתְרַי אִיהוּ.

אֲמַר לֵיהּ, בְּרִיף אַנְתָּ בְּרִי, שְׁפִיר קָא שְׂאֵלְתָּ. אֵלָּא, מַה

מִפִּיד (משלי א) יִקְרָה הִיא מִפְנִינִים וְכָל חֲפְצֵיךָ לֹא יִשׁוּוּ בְּהָ, וְעַם כָּל זֶה הַלֵּכָה הִיא, וְלִלְמַד אֲנִי צָרִיף. בְּשְׁעִיר הַזֶּה לְעֹזָזֹל זֶה נֶאֱהָ, אֵף אֲשֶׁם תְּלוּי בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא? אֲמַר לוֹ, בְּרוּף אַתָּה בְּנִי, יִפֶּה שְׂאֵלְתָּ. אֵלָּא מַה הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי אַחוּזִים בּוֹ יָמִין וְשְׂמָאל, שֶׁהֵם

חֶסֶד וּגְבוּרָה, כְּמוֹ גּוֹף שְׂאֵחוֹז בֵּין שְׁתֵּי הַדְּרוֹעוֹת שֶׁל הָאֵדָם. אוֹ כְּמוֹ נֶשֶׁר, שְׂאֵחוֹזִים בּוֹ שְׁתֵּי כַּנְפָּיִם לְפָרֵחַ בְּהֵן. וְכִמוֹ יוֹנָה שְׂאֵחוֹזִים בֵּהּ שְׁתֵּי כַּנְפָּיִם, שְׂנַמְשְׁלָה לַתּוֹרָה, וּכְנַפֶּיהָ לְמַצּוֹת עֲשֵׂה, וּבִהְיוֹתָ הִיא הָעוֹלָה, וּפְרוּחַת לְמַעְלָה. כִּף מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הֵן הַמְּלַכּוֹת שֶׁלָּהּ, כְּמוֹ צְפָרִים הַנֹּאֲחָזוֹת בְּפֶחַח. וְכֹל הַמְּלַכּוֹדוֹת שֶׁלָּהּ שְׂמַעַכְבוֹת אוֹתָהּ מִלְּפָרֵחַ נִקְרְאוֹת סְרָכוֹת, כְּמוֹ הַסְּרָכוֹת הַלְלוּ שְׂמַעַכְבוֹת אֵת כַּנְפֵי הָרָאָה מִלְּנִשְׁבָּב.

כִּף אֲשֶׁם. שִׁישְׂרָאֵל אֲחוּזִים בְּכַנְפֵי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵן חַיִּית הַכֶּסֶף, שֶׁלֹּא תִהְיֶה עוֹלָה בְּהֵם בְּזִכִּיּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַעַכְבִּים אוֹתָהּ, וּמְכַבְּדִים אֵת כַּנְפֶיהָ חַיִּית חַיִּית הַחֲטָאוֹת שֶׁלָּהֶם. וְאֲשֶׁם, אִמָּם שֶׁל עֶרֶב רַב, הַסְּרָכָה הָאֲחוּזָה בְּכֶסֶף, שֶׁשֶׁם הַגְּבִירָה, וְלֹא מְנִיחָה אוֹתָהּ לְעוֹלוֹת מִן הַגְּלוּת, וְהַזְּכִיּוֹת אֲחוּזוֹת בֵּהּ לְהַעֲלוֹתָהּ, וְנִשְׁאֲרַת בְּאֵוִיר כְּמוֹ סְרָכָה שֶׁתְּלוּיָהּ בְּאֵוִיר. וְזֶהוּ הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי (שְׁהוּא אוֹרִי). כִּף אֲשֶׁם תְּלוּי בְּצַדִּיק, שֶׁהוּא אֲחוּז בֵּין שְׁמַיִם וָאָרֶץ.

הַחֲטָאוֹת הִיא יוֹתֵרַת הַכְּבֵד, מְכַבְּדֶיהָ עֲלֶיהָ בַּחֲטָאוֹת שֶׁל לְכַלּוּכִים שֶׁל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁהַכְּבֵד מְכַבֵּיד עַל הַשְּׁמֵרִים, שֶׁהֵם דְּמַיִם, עַל הָעֵרְקִים שֶׁל הַלֵּב. כִּף הַחֲטָאוֹת הַלְלוּ מְכַבְּדוֹת עַל כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהֵן מַצּוֹת עֲשֵׂה, שְׂדוּמוֹת לְכַנְפֵי יוֹנָה. וְלֹא תַעֲשֶׂה, כִּשְׁהֵן מְכַבְּדוֹת עַל עֲשֵׂה, שֶׁהֵן כִּשְׁחֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל מְרַבִּים מִן בִּידֵי

עַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, אַחִיד בֵּיהּ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, דְאֵינּוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, כְּגוֹפָא דְאַחִיד בֵּין תְּרִין דְרוֹעֵין דְבַר נֶשֶׁ. אוֹ כְּנֶשֶׁר, דְאַחִידֵן בֵּיהּ תְּרִין גְּדַפִּין לְפָרֵחַא בְּהוֹן. וְכִיּוֹנָה, דְאַחִידַת בֵּהּ תְּרִין גְּדַפִּין, דְאַמְתִּילַת לְאוֹרִינִיתָא, וְגְדַפִּין (ד' כ"ח ע"ב) דִּילָהּ לְמַצּוֹת עֲשֵׂה, וּבִהוֹן הִיא הָעוֹלָה, וּפְרוּחַת לְעֵילָא. הֵכִי פְקוּדִין דְלֹא תַעֲשֶׂה, אֵינּוּן תְּפִישׁוּ דִּילָהּ, כְּגוֹן צְפָרִים הַנֹּאֲחָזִים בְּפֶחַח. וְכֹל תְּפִשִּׁין דִּילָהּ, דְמַעַכְבִּין לָהּ לְפָרֵחַא, אַתְקִרְאוּ סְרָכוֹת כְּאֵלִין סְרָכוֹת, דְמַעַכְבִּי לְכַנְפֵי רִיאָה, לְנִשְׁבָּא.

הֵכִי אֲשֶׁם. דִּישְׂרָאֵל אַחִיד בְּגִדְפוּי דְשְׂכִינְתָא, דְאֵינּוּן חִיוּן דְכוּרְסִיָא, דְלֹא תִהֵא עוֹלָה בְּהוֹן בְּזַכוּוֹן דִּישְׂרָאֵל, לְגַבֵּי קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, וּמַעַכְבִּין לָהּ, וּמְכַבְּדִין גְּדַפָּאָה חַיִּית חַיִּית חֲטָאוֹת דְלֵהוֹן. וְאֲשֶׁם אִימָא דְעֶרֶב רַב, סְרָכָא אַחִידָא בְּכוּרְסִיָא, דְתַמָּן מְטְרוּנִיתָא, וְלֹא מְנַחַת לָהּ לְסַלְקָא מְגֻלוּתָא. וְזַכוּוֹן אַחִידֵן בֵּהּ לְסַלְקָא, אֲשֶׁתְּאַרַת בְּאֵוִירָא, כְּגוֹן סְרָכָא תְלוּי בְּאֵוִירָא. וְדֹא עַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא. (דִּאֵהוּ אוֹרִיא) הֵכִי אֲשֶׁם תְּלוּי בְּצַדִּיק, דְאֵיהוּ אַחִיד בֵּין שְׂמַיָא וָאֶרְעָא.

חֲטָאוֹת אֵיהִי יוֹתֵרַת הַכְּבֵד, אַכְבִּידַת עֲלֶיהָ בַּחֲטָאוֹת, דְלְכַלּוּכִין דְחוּבִין דִּישְׂרָאֵל, כְּגוֹנוּנָא דְכְּבֵד מְכַבֵּיד שְׁמֵרִים, דְאֵינּוּן דְמַיִם, עַל עֵרְקִין דְלְבָא. הֵכִי אֵלִין חֲטָאוֹת, מְכַבְּדִין עַל גְּדַפוּי דְשְׂכִינְתָא, דְאֵינּוּן פְּקוּדִין דְעֲשֵׂה, דְרַמְיִין לְכַנְפֵי יוֹנָה. לֹא תַעֲשֶׂה כִּד אֵינּוּן מְכַבְּדִין עַל עֲשֵׂה, דְאֵינּוּן כִּד חוּבִין דִּישְׂרָאֵל מְרוּבִין מְזַכוּוֹן, אַתְמַר בְּאוֹרִינִיתָא דְאֵיהוּ גּוֹפָא, (דְנִיאל ח') וְתַשְׁלֵף אִמַּת אֶרְצָה, וְאֵיהִי צוּחַת (אֵיכָה א') נְתַנְנִי יְיָ בִידֵי לֹא אוּכַל קוּם (עַמּוֹס ה')

וּבְגִין דָּא, תְּקִינּוּ תַנְאִים וְאֲמוּרָאִים צְלוּתִין בְּאַתְר דְקַרְבְּנִין, לְאַעֲבֵרָא חֲטָאוֹת וְאֲשֵׁמוֹת מִינָהּ. וּבְגִין

הַזְּכִיּוֹת, נֹאֲמַר בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא גּוֹף, (דְנִיאל ח') וְתַשְׁלֵף אִמַּת אֶרְצָה, וְהִיא צוּחַת, (אֵיכָה א') נְתַנְנִי ה' בִּידֵי לֹא אוּכַל קוּם, (עַמּוֹס ה')

נְפִלָה לֹא תוֹסִיף קוּם. לְהַעֲבִיר מִמֶּנָּה חֲטָאוֹת וְאֲשֵׁמוֹת,

ומשום כך תקנו תפלת שחרית כמו קרבן השחר, ותפלת מנחה כמו קרבן בין הערבים, ותפלת ערבית כמו אמורים ופדרים שהיו מתאכלים כל הלילה. ושלשת האבות שתקנו שלש תפלות, כנגד המרכבה שהם קשורים בה, כמו שבארתי, האבות הן הן המרכבה, שהם פני אריה אל הימין לארבעתם. (עי' רעיא מהימנא).

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. רבי חייא פתח, (בראשית כב) ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני וגו'. ויאמר ויאמר, שלש פעמים של יצחק, ויאמר אחד של אברהם. למה זה כך? אלא שלשה למעשה בראשית, שהם היו השלש של יצחק, ואחד של אברהם ברכיעי, שכתוב הנני בני, דחוק (דווקא) הנני. וכתוב (בראשית א) יהי מארת ברקיע השמים, מארת חסר.

ואם תאמר, ויאמר ויאמר הם יותר - אלא שהם היו נסתרים במחשבה, ואלו התגלו מתוך החשכה. ויאמר יצחק אל אברהם - וכתוב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר אבי - וכתוב ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. ויאמר הנה האש - ויאמר אלהים יקוו המים. ויאמר הנני יהי מארת.

רעיא מהימנא (רועיא נאמן) ועוד אש תמיד תוקד על המזבח וגו' - זו התורה, שנאמר בה (רמיה ב) הלא כה דברי כאש נאם ה'. לא תכבה ודאי, שעברה אינה מכבה תורה. אבל עברה מכבה מצוה, ומי שעובר עברה שמכבה מצוה, שהיא גר, כך מכבה את גר, שנאמר (משלי ב) גר ה' נשמת

דא תקינו צלותא דשחרית, כקרבן השחר. וצלותא דמנחה, כקרבן בין הערבים. וצלותא דערבית, כאמורים ופדרים והוון מתאכלים כל הלילה. ותלת אבהן דתקינו תלת צלותין, לקבל מרפכתא דאינון קטירין בה. כמה דאוקמוה, האבות הן הן המרכבה, דאינון פני אריה אל הימין לארבעתם וגו'. (ע"כ רעיא מהימנא).

וזה:

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. (ויקרא ו) רבי חייא פתח, (בראשית כב) ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני וגו', ויאמר ויאמר תלת זמנין דיצחק, ויאמר חד דאברהם, אמאי הכי. אלא, ג' למעשה בראשית, דאינון תלת דיצחק הוון. וחד דאברהם ברכיעי, דכתיב הנני בני דחיקא (כ"א ודווקא) הנני. וכתוב, (בראשית א) יהי מארת ברקיע השמים מארת חסר.

ואי תימא ויאמר ויאמר יתיר אינון. אלא, אינון סתימין הוון במחשבה. ואלין, אתגלליין מגו חשוכא. ויאמר יצחק אל אברהם, וכתוב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ויאמר אבי, וכתוב ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. ויאמר הנה האש, ויאמר אלהים יקוו המים. ויאמר הנני, ויאמר אלהים יהי מאורות.

רעיא מהימנא

ועוד אש תמיד תוקד על המזבח וגו'. דא אורייתא, דאתמר בה (ירמיה כג) הלא כה דברי כאש נאם יי'. לא תכבה ודאי, דעבירה אינה מכבה תורה. אבל עבירה מכבה מצוה, ומאן דעביד עבירה דמכבה מצוה דאיהי גר, הכי מכבה גר דיליה, דאתמר בה (משלי ב) גר יי' נשמת אדם מגופיה, והאי הוא כבוי, דאשתאר גופא בחשוכא. והכי מאן דסליק שכינתא מאתרהא, גרים (לכל

אדם, מגופו, וזהו כבוי, ששואר הגוף בחשכה. וכך מי שמסלק שכינה ממקומה, גורם (לכל העולם) כבוי וחשכה לאותו מקום. וחשכה היא עברה, (משלי ל) ושפחה כי תירש גברתה.

ועלית המצוה של עם הארץ מכבה להם את המצוה, לקים בהם ורשעים בחושך ידמו. אבל לבעלי תורה אין לה כביה עולמית בהם, שמאירים לה בכמה סודות של התורה, שאור נקרא ר"ז. ומצוות התורה שמקיימים אותן חכמים, זו תורה לגביהם, לילה ויומם לא תכבה עליהם, משום שמקיימים בה והגית בו יומם ולילה.

העשן שעולה מפיהם בדברי תורה, הוא עשן המערכה שמסדרים אותה ועורכים אותה לבעלה, כמו (במדבר ח) בהעלתך את הנרות, שנאמר בהם להעלות גר תמיד. ובעשן המערכה ובעשן הקטרת, שהתורה הוא העשן שלה, יתעורר מהלב לחכמה, שהוא כמו מח, כמו הענן. שהתעוררות של הענן היא מהלב. זהו שכתוב (בראשית ב) ואד יעלה מן הארץ, ואחר כך - והשקה את כל פני האדמה.

כך יתעורר עשן מבינה, שהיא בלב, שבאורה אצלו, הלב מבין, ועולה לחכמה שהיא (במח) כמו מח. (ומח) ומי העשן? (דעת) זה העמוד האמצעי, דעת, לב מבין דעת.

אחר שיוֹרד עשן, חכמה לבינה, שהם זה לשמאל וזה לימין. הוא יורד מלא מאבא ואמא, מלא י"ה, לשרף עצים שהם תלמידי חכמים, מצד של עץ החיים, שהם איברים של הגוף, ששם ה' העצים ודאי, לשרף אותם בשלהבות תורה, שנאמר בה הלא כה דברי פאש נאם ה'.

העולם כבוי וחשוכא לההוא אתר. וחשוכא איה עבירה, (משלי ל) ושפחה כי תירש גבירתה.

וס' ליקו דמצוה מסטרא דעמי הארץ, להון מכבה מצוה, לקיים בהון, (שמואל א ב) ורשעים בחושך ידמו. אבל לגבי מארי תורה, לית ליה כביה עולמית, בהון דנהרין לה בכמה רזין דאורייתא, דאור ר"ז אתקרי. ומצות דאורייתא דמקיימין לה רבנן, תורה איהו לגביהו, לילה ויומם לא תכבה עליהו, בגין דמקיימין בה (יהושע א) והגית בו יומם ולילה.

ועשן הסליק מפומיהו כמלי דאורייתא, איהו עשן המערכה, דמסדרין לה, ומעריכין לה לגבי בעלה, כגון (במדבר ח) בהעלותך את הנרות, דאתמר בהון להעלות גר תמיד. ובעשן המערכה וענן הקטרת, דאורייתא עשן דילה, יתער מלפא, לגבי חכמתא, דאיהו כמוחא, כגוונא דעננא. דאתערוחא דעננא מלפא, הךא הוא דכתיב (בראשית ב) ואד יעלה מן הארץ, ולבתר והשקה את כל פני האדמה.

הכי יתער עשן, מבינה, דאיהו בלבא, דאוקמוה לגביה, הלב מבין. וסליק לגבי חכמה, דאיהו (ד) ק"ט ע"א (נ"א כמוחא) כמוחא. (ומח) ומאי עשן. (דעת) דא, עמודא דאמצעיתא, דעת, לב מבין דעת.

לבתר דנחית עשן, חכמה לגבי בינה, דאינון דא לשמאלא, ודא לימינא. איהו נחית מלא מאבא ואימא, מלא י"ה, לאוקרא עצים דאינון תלמידי חכמים, מסטרא דעין חיים, דאינון אברים דגופא, דתמן ה' העצים ודאי, לאוקרא לון בשלהובין דאורייתא, דאתמר ביה (ירמיה כג) הלא כה דברי פאש נאם יי'. בשלהובין דגר מצוה כרחימו. ע"כ.

פקודא להקריב בכל יומא תמידין. ואבתריה להדליק אש, הךא הוא דכתיב אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה. ואבתריה, תרומת הדשן. ואבתריה, בשלהבות התורה, שנאמר בה הלא כה דברי פאש נאם ה'.

מְצוּה לְהִקְרִיב בְּכֹל יוֹם תְּמִידִים וְאַחֲרָיו לְהַדְלִיק אֵשׁ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב אֵשׁ תְּמִיד וְתוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה. וְאַחֲרָיו תְּרוּמַת הַדִּשָּׁן, וְאַחֲרָיו קֶרֶבֶן נֶדֶר אוֹ נִדְבָה. תְּנָאִים וְאַמֻּרָאִים, כָּל אֵלוֹ תְּמִידִים, הֵם מְדוּתָיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁצָרִיכִים לְהֵיטִיב לָהֶם נַחַת. וְאֵף עַל גַּב שְׁכַל הַסְּפִירוֹת כְּלֵן אַחַת, מִכָּל מְקוֹם כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מִמְנָה עַל שְׁכֵתוֹת וְזַמְנִים וְזַמִּים טוֹבִים, וְאוֹתָהּ מִדָּה שְׁשׁוּלְטַת בְּאוֹתוֹ זְמַן, כָּל הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת בָּהּ, וְכֵן נִקְרְאוֹת עַל שֵׁם אוֹתָהּ מִדָּה; בְּחֶסֶד חֶסֶדִים, בְּגִבּוּרָה גְּבוּרוֹת, וְכַךְ בְּכֹל מִדָּה.

וְיֵשׁ הַשְּׁכֵתָת מְלֹאכָה, כְּמוֹ שׁוֹר שֵׁיִשׁ לוֹ עַל, וְחִמּוֹר שֵׁיִשׁ לוֹ מִשָּׂא. בֵּין עַל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, כְּמוֹ תְּפִלִּין, בֵּין עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּזַמִּים הִלְלוּ יֵשׁ לָהֶם הַשְּׁכֵתָת מְלֹאכָה וּמְנוּחָה. מִי שֶׁלֹּא מִתְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּמִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, יֵשׁ לוֹ עַל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, שֶׁהִיא ה' אַחֲרֹנָה, שְׁנִקְרְאוֹת מְלָכוֹת שְׁמַיִם.

עַד מִצְוֹת הַיָּמָּה וְדָאִי, מִשּׁוּם שְׁכֵתָה נִבְרָאוּ כָּל הַבְּרִיּוֹת שֶׁל שְׁמַיִם וְאָרֶץ, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית ב) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. וְכִשְׁיָבָא שְׁכֵת וְיוֹם טוֹב, יוֹרְדַת בִּינָה, שֶׁהִיא יְהו"ו, עַל ה', שֶׁהִיא מְלָכוֹת שְׁמַיִם נְשָׂמָה יְתֵרָה, וְהוּא (שְׁמוֹת א) חֲרוֹת עַל הַלְחַת. אֲנֹכִי בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וּפְרִישַׁת כְּנַפְיָהּ עַל הַבַּת וְעַל הַמַּחְנוֹת שֶׁלָּהּ, וְיֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה. וְנֹאמַר בְּמִרְכְּבוֹתָיו שֶׁל סִמְא"ל וְנַחֲשׁ, (דְּבָרִים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְרָאוּ מִמֶּךָ. אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שְׁכֵת וְאוֹת זַמִּים טוֹבִים וְאוֹת בְּרִית - כָּלֶם שְׁקוּלִים.

וְיֵשׁ אוֹת שֶׁל שַׁד"י, שֶׁהוּא מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכַמָּה עֶבְדִים תְּלוּיִים מִמֶּנּוּ, שֶׁמִּמְנָה עַל אֵלוֹ שְׁעוֹשִׂים מְצוֹת עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס. מִטְטְרוּ"ן וְהַמַּחְנוֹת שֶׁלוֹ מְזַמְּנִים עֲלֵיהֶם. בְּשִׁבְלֵם נֹאמַר, לְמַעַן יִנּוּחַ

קֶרֶבֶן נֶדֶר אוֹ נִדְבָה. תְּנָאִים וְאַמֻּרָאִים, כָּל אֵלִין תְּמִידִין, אֲנִינֵן מְדוֹת דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּצָרִיכֵי לְמַהְוֵי לִזְוֹן נִיחָא. וְאֵף עַל גַּב דְּכָל סְפִירָן כְּלָהוּ חַד, מִכָּל מְקוֹם, כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מִמְנָא עַל שְׁכֵתוֹת וְזַמְנִין וְיוֹמִין טְבִינִן, וְהֵיכֵי מִדָּה דְשׁוּלְטוֹנֵתָא דִּהוּא זְמַנָּא, כָּל סְפִירָן אֲתְּפִילֵלוּ בָּהּ, וְאֲתְּקִרְיָאוּ כְּלָהוּ עַל שֵׁם הֵיכֵי מִדָּה, בְּחֶסֶד חֶסֶדִים, בְּגִבּוּרָה גְּבוּרוֹת וְהֵכֵי בְּכָל מִדָּה.

וְאוֹת הַשְּׁכֵתָת מְלֹאכָה, כְּגוֹן שׁוֹר, דְּאִית לֵיהּ עוֹל. וְחִמּוֹר, דְּאִית לֵיהּ מִשָּׂאוֹי. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, כְּגוֹן תְּפִלִּין. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, כְּפּוּם עוֹבְדֵייהוּ, בְּאֵלִין יוֹמִין אִית לִזְוֹן הַשְּׁכֵתָת מְלֹאכָה וְנִיחָא. מָאן דְּלֹא אֲתַעְסַק בְּאוֹרֵייתָא וּבְפִקּוּדֵין, אִית לֵיהּ עוֹל מְלָכוֹת עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּמָאן דְּאֲתַעְסַק בְּאוֹרֵייתָא וּבְפִקּוּדֵין, אִית לִזְוֹן עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, דְּאִיְהִי ה' בְּתַרְרָא, מְלָכוֹת שְׁמַיִם אֲתְּקִרְיָאֵת.

עוֹל מְצוֹת אִיְהִי וְדָאִי, כְּגוֹן דְּבָהּ אֲתְּבִירָאוּ כָּל בְּרִינִין דְּשְׁמַיָּא וְאָרְעָא, הֵדָּא הוּא דְכֵתִיב, (בְּרֵאשִׁית ב) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם. בְּה' בְּרָאָם. וְכַד יֵימִי שְׁכֵת וְיוֹם טוֹב, נַחֲתַת בִּינָה דְּאִיְהוּ יְהו"ו, עַל ה', דְּאִיְהִי מְלָכוֹת שְׁמַיִם נְשָׂמָה יְתֵרָה, וְאִיְהוּ (שְׁמוֹת לב) חֲרוֹת עַל הַלְחַתוֹת. אֲנֹכִי בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וּפְרִישַׁת גְּדַפְהָא עַל בְּרֵתָא, וְעַל מִשְׁרַיִין דִּילָהּ, וְאִית לִזְוֹן נִיחָא. וְאֲתַמַּר בְּמִשְׁרַיִין דְּסִמְא"ל וְנַחֲשׁ, (דְּבָרִים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְי' נִקְרָא עָלֶיךָ וְרָאוּ מִמֶּךָ, אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שְׁכֵת, וְאוֹת דְּיוֹמִין טְבִינִן, וְאוֹת בְּרִית כְּלָהוּ שְׁקוּלִין.

וְאוֹת אוֹת דְּשַׁד"י, דְּאִיְהוּ מִטְטְרוּ"ן עֶבֶד, וְכַמָּה עֶבְדִין תְּלִינֵן מִנֵּיהּ, דְּמִמְנָא עַל אֵלִין דְּעֶבְדִין פִּקּוּדֵי עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס. מִטְטְרוּ"ן וּמִשְׁרַיִין דִּילֵיהּ מְמַנֵּן עֲלֵיהוּ.

וְעַל הַמַּחְנוֹת שֶׁלָּהּ, וְיֵשׁ לָהֶם מְנוּחָה. וְנֹאמַר בְּמִרְכְּבוֹתָיו שֶׁל סִמְא"ל וְנַחֲשׁ, (דְּבָרִים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עָלֶיךָ וְרָאוּ מִמֶּךָ. אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שְׁכֵת וְאוֹת זַמִּים טוֹבִים וְאוֹת בְּרִית - כָּלֶם שְׁקוּלִים.

שורף ותמורף ועבדך ואמתך. אכל אותם שעושים מצוות שלא על מנת לקבל פרס, הם בני המלך והגבירה, והם הפתרים והתגים על הראש העבדים בימות החל, ובשכילם נאמר ודאשתמש בתגא חלף, והזהר הקרב אליהם יומת. שנקראים שבתות אל העבדים.

ומשום כך, אם כבנים אם פעבדים. אם כבנים, שנאמר בהם בנים אתם לה' אלהיכם. אם פעבדים, פי לי בני ישראל עבדים, ולא שאר האמות. אכל אותם הרשעים שאין משתדלים בתורה ובמצוות ואין עליהם על תורה ועל תפלין ושאר מצוות, הם עבדים לאמות העולם ומשתעבדים בהם, כמו עבדים היינו לפרעה במצרים.

ואם שומרים שבתות וימים טובים, נאמר בהם ויוציאנו ה' אלהינו. ויתקיים בהם, למען ננוח שורף ותמורף, חמור בתורה ובמצוות, וינפש בן אמתך ובהמתך, עם הארץ נקרא בהמה. ואחר שיכניס את עצמו תחת אדם בתורה, יתקיים בו אדם ובהמה תושיע ה'. אם הוא כמו סוס שרוכב עליו אדונו, וסובל אותו, ולא בועט באדונו.

ומהו הסבל שעם הארץ לתלמיד חכם? משום שתלמיד חכם כמו יום השבת הוא צריך, שאין לו משלו. ואם עם הארץ סובל אותו בממונו ונוהג בו כפי רצונו לשמש אותו ולהתנהג במצוות כפי רצונו, יתקיים בו - אדם ובהמה תושיע ה'. יושיע אותו משוד ומגזלה, יושיע אותו ממלאך המות שלא שלט עליו וישחט אותו בספינו הפגומה.

וכל מי שגשחט בספינו פגומה, הוא נבלה, שנאמר בו לכלב תשלוכו אתו, שהוא סמא"ל. והנפש של תלמיד חכם נקראת שבת המלכה, נפש יתרה של שבת, והענג שלה נשמת חיים

בגיניהו אתמר, (שמות כג) למען ננוח שורף ותמורף ועבדך ואמתך. אכל אינון דעבדין פקודין שלא על מנת לקבל פרס, אינון בנוי דמלפא ומטרוניתא. ואינון פתרין ותגין על רישא דעבדין ביומין דחול. ובגיניהו אתמר ודאשתמש בתגא חלף, והזהר הקרב לגבייהו יומת. דשבתות אתקריאו לגבי עבדין.

ובגין דא, אם כבנים אם פעבדים. אם כבנים, דאתמר בהון (דברים יד) בנים אתם לי' אלהיכם. אם פעבדים, (ויקרא כה) פי לי בני ישראל עבדים ולא שאר אימין. אכל אינון חייביא דלא משתדלין באורייתא ומצות, ולית עלייהו עול תורה ועול תפלין, ושאר פקודין, אינון עבדין לאומין דעלמא, ומשתעבדין בהו. כגון (דברים ו) עבדים היינו לפרעה במצרים.

וא' נטרי שבתות וימים טובים, אתמר בהו ויוציאנו יי' אלהינו. ויתקיים בהו, (שמות כג) למען ננוח שורף ותמורף, חמור בתורה ובמצוות, וינפש בן אמתך ובהמתך, עם הארץ בהמה אקרי. ולכתר דייעול גרמיה תחות אדם בתורה, יתקיים ביה (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'. אם הוא כסוס דרכיב עליה מאריה, וסביל ליה, ולא מבעט במאריה.

ומא' סבילו דעם הארץ לתלמיד חכם. בגין, דתלמיד חכם כיום שבת צריך איהו, דלית ליה מדיליה, ואי עם הארץ סביל ליה בממוניה, ואתנהיג ביה כפום רעותיה לשמשא ליה, ולא אתנהיגא בפקודין כפום רעותיה, יתקיים ביה אדם ובהמה תושיע יי'. יושיע ליה משוד וגזלה, יושיע ליה ממלאך המות, דלא שליט עליה, וישחט ליה בספינו פגום דיליה. וכל מאן דשחוט בספינו פגום, נבלה איהו, דאתמר ביה לכלב תשלוכו אתו, דאיהו סמא"ל.

ונפש דתלמיד חכם אתקריאת שבת מלכתא, נפש יתרה

וכל מי שגשחט בספינו פגומה, הוא נבלה, שנאמר בו לכלב תשלוכו אתו, שהוא סמא"ל. והנפש של תלמיד חכם נקראת שבת המלכה, נפש יתרה של שבת, והענג שלה נשמת חיים

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראוי. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימוש מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלא אלוקה, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלא רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמצייל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (עיינו קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (עיינו פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנֵן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְר וְאַתְר, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׂיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלֵינוּ. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָּיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֵנּוּ יִשְׁקֵהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֱלֹוֵי
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשָׁעֵרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנָהּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֱלִיָּה
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

ספר מזכרי הרבנים כהלכתה

חלק א

והוא מדריך ומורה דרך למזכרי הרבנים להרבות כבוד שמים

תוכן הספר ומהותו:

- ◆ גודל החובה על כל אחד ואחד מישראל לזכות הרבנים ולאהב את השי"ת על הבריות כדרכי אבה"ק ז"ע.
- ◆ חובת האדם להקדיש מזמונו למען זיכוי הרבנים, גודל תשלום התמורה בזמן על זה, ושאר זכויות.
- ◆ מעלת מזכה הרבנים על ידי חיבור ספרים בהדרכת העם בתורה ובהלכה.
- ◆ המעלות הנשגבות שזוכים על ידי השפעה על הזולת בהשבת לב בנים לאביהם שבשמים.
- ◆ השכר הגדול שזוכים על ידי כך בזה, וביותר בבא.
- ◆ המדריגות הגדולות והנפלאות שמגיע אליהם המזכה הרבנים כהלכה.
- ◆ דרכי פרנסי ומנהיגי הציבור בהנהגת הציבור איך יהיו, שחרם ועונשם.
- ◆ ליקוט גדול ונפלא מאוד מש"ס בבלי וירושלמי, תול"כ, ספרי ספרא, מדרשים, ילקוט וזוה"ק, ראשונים ואחרונים, רמב"ם, שו"ע ופוסקים, וספרי שו"ת, מפרשי התורה, ספרי יראים ומסור חסידות ועוד.

הספר הזה יצא לאור לראשונה בתוך ספר שכר ועונש (כרך ג' וד') בכ-255000 עותקים, וכבושם הזה עדיין לא נראה, מאיר עינים, ומעט מן האור ידחה הרבה מן החושך אשר יכסה ארץ, ובעזה"ל יעורר את לבות בני ישראל מתרדמתם, ויביא תועלת רבה לעם ישראל, יען כי רבתה בה ההזנחה, ובוודאי שהמעייין בספר לבו יתעורר להתחזק ולהתאמץ ביתר שאת וביתר עז, לעורר את הזולת לתשובה, ולבבו יבין ושב ורפא לו, ויפעל בכל כוחו ואונו לזכות את הרבנים.

ועתה יוצא לאור מחדש בהוצאה שלישית ט"ו בשבט תשע"א
בית שמש תובב"א